

สรุปผลการสำรวจครั้งที่ 29

การสำรวจ : แนวโน้มอุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคตกับการจัดการองค์กรเพื่อรองรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีรูปแบบ C A S E ในอุตสาหกรรมการผลิต

โดย : ชมรมผู้บริหารบุคคลธุรกิจอุตสาหกรรม
Management Associate Club (MAC+)

นายศุภกร กฤษฏีปะภาส
ประธานชมรมฯ
081-9459897

ที่มา

ปัจจุบันเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่ากลุ่มธุรกิจภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ ได้รับความท้าทายจะแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน แต่ยังมีอีกหลายปัจจัยที่สถานประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์จำเป็นต้องให้ความสำคัญควบคู่กันไปเพราะจากนี้ไปจนถึงปี 2030 อนาคตของอุตสาหกรรมยานยนต์จะมุ่งสู่ AUTOMOTIVE INDUSTRY TRENDS UNTIL 2023 ซึ่งประกอบไปด้วยการพัฒนาใน 7 ด้าน สำคัญ ดังต่อไปนี้

- 1) CONNECTED VEHICLE
- 2) AUTONOMOUS VEHICLES
- 3) E-MOBILITY
- 4) DIGITAL INDUSTRY
- 5) NEW DISTRIBUTION CHANNEL PAY-PER-USE
- 6) CHANGING CUSTOMER STRUCTURE
- 7) HUMAN-MACHINE-INTERFACE

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ส่งผลให้สถานประกอบการที่อยู่ในกลุ่ม ผู้ผลิตและประกอบรถยนต์ และกลุ่มชิ้นส่วนอุตสาหกรรมยานยนต์ เริ่มกำหนดทิศทางการเปลี่ยนผ่านอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ภายใต้คำว่า SMART FACTORY เพื่อดำเนินการศึกษา ทบทวน พัฒนา ยกกระดับ ปรับเปลี่ยน กิจกรรมในการดำเนินธุรกิจกันอย่างต่อเนื่อง ชมรมฯ ในฐานะองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร ตระหนักดีถึงความจำเป็นที่ต้องรวบรวมข้อมูลในเชิงศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์คาดการณ์วางแผนงานขององค์กร

ชมรมฯ จึงได้ดำเนินการสำรวจ : แนวโน้มอุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคตกับการจัดการองค์กรเพื่อรองรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีรูปแบบ C A S E ในอุตสาหกรรมการผลิต ไปเมื่อวันที่ 12 – 24 มกราคม 2567 โดยการสำรวจครั้งนี้มีองค์กรให้ความสนใจร่วมตอบแบบสำรวจเป็นจำนวน 100 บริษัท โดยชมรมฯ ได้พิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่จะต้องมีการตอบข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของข้อคำถามทั้งหมด (ตอบไม่น้อยกว่า 15 ข้อคำถาม) ซึ่งคัดกรองข้อมูลที่มีคุณภาพได้รวมทั้ง 87 บริษัท ลำดับถัดไปชมรมฯ จะนำเสนอข้อมูลผลสำรวจเรียงตามลำดับข้อคำถาม ตามรายละเอียด ดังนี้

รายละเอียดผลการสำรวจ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ

รวมตอบ	คำตอบไม่สมบูรณ์	คำตอบสมบูรณ์
100	13	87

2. สัญชาติธุรกิจ (10 สัญชาติ)

จำนวนผู้ร่วมตอบ 87 แห่ง

ที่	สัญชาติธุรกิจ	(ร้อยละ)	(แห่ง)	ที่	สัญชาติธุรกิจ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ญี่ปุ่น	73.56	64	6	สหรัฐฯ	1.15	1
2	ไทย	8.05	7	7	แคนาดา	1.15	1
3	ไทยร่วมทุน	6.90	6	8	เยอรมัน	1.15	1
4	ฝรั่งเศส	3.45	3	9	สวีเดน	1.15	1
5	ตุรกี	2.30	2	10	สหรัฐฯ	1.15	1

3. ประเภทกิจกรรมการผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ขององค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจ

จำนวนผู้ร่วมตอบ 87 แห่ง

ที่	ประเภทธุรกิจ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	บริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์	83.91 %	73
2	บริษัทผู้ผลิตและประกอบรถยนต์	12.64 %	11
3	บริษัทผู้รับขนส่งวัตถุดิบ และชิ้นส่วนยานยนต์	3.45 %	3

4. ขนาดประชากรขององค์กรที่ร่วมตอบแบบสำรวจ

จำนวนผู้ร่วมตอบ 87 แห่ง

ที่	จำนวนพนักงานในสถานประกอบ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	50 คน – 300 คน	27.59 %	24
2	301 คน – 999 คน	37.93 %	33
3	1,000 คน – 3,000 คน	25.29 %	22
4	3,000 คน ขึ้นไป	9.20 %	8

5. บทบาทหน้าที่ของผู้ร่วมตอบแบบสอบถาม

จำนวนผู้ร่วมตอบ 87 แห่ง

ที่	บทบาทหน้าที่ของผู้ตอบ	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	Middle Management	35.63 %	31
2	หัวหน้าแผนก/ส่วน/ฝ่าย	21.84 %	19
3	Head of HR	18.39 %	16
4	Top Management	12.64 %	11
5	HR Specialist	10.34 %	9

6. องค์กรของท่าน มีคณะกรรมการสหภาพแรงงานฯ หรือไม่

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 87 แห่ง)

ที่	ปี 2022	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	มี คณะกรรมการสหภาพแรงงานฯ	56.32 %	49
2	ไม่มี คณะกรรมการสหภาพแรงงานฯ	43.68 %	38

7. คาดการณ์ผลประกอบการในปี 2024 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2023 คาดว่าจะมีผลประกอบการเป็นอย่างไร

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

ที่	เปรียบเทียบ ปี 2024 กับ ปี 2023	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ใกล้เคียงหรือเท่ากับ ปีที่ผ่านมา	44.19 %	38
2	แย่กว่า ปีที่ผ่านมา	36.05 %	31
3	ดีกว่า ปีที่ผ่านมา	19.77 %	17

8. แรนด รถยนต์ที่องค์กรของท่าน ผลิตชิ้นส่วนฯ ส่งมอบให้ หรือ ขนส่งวัตถุดิบและชิ้นส่วนให้ สูงที่สุด เป็นอันดับที่ 1 คือ แรนด ได

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 85 แห่ง)

แรนดรถยนต์ที่องค์กรของผู้ตอบแบบสำรวจ ส่งชิ้นส่วน หรือ วัตถุดิบและชิ้นส่วนให้ สูงที่สุดเป็นอันดับที่ 1	อัตราร้อยละ
TOYOTA	42.35 %
ISUZU	11.76 %
HONDA	11.76 %
MITSUBISHI	11.76 %
FORD	3.53 %
MAZDA	3.53 %
NISSAN	3.53 %
MG	1.18 %
GWM	1.18 %
BMW	1.18 %
OTHER	8.24 %

9. ภาพรวมการปรับขึ้นเงินเดือนในปี 2022 โดย แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมที่ร่วมตอบแบบสำรวจ

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

ที่	ลักษณะการดำเนินกิจกรรมการผลิตในปัจจุบัน	ร้อยละ	(แห่ง)
1	พึ่งพากำลังแรงงานมากกว่า (Labor Intensive) 50% + เครื่องจักร	51.16 %	44
2	พึ่งพากำลังแรงงาน (Labor Intensive) 50% + เครื่องจักรและเทคโนโลยีสมัยใหม่ 50%	24.42 %	21
3	พึ่งพากำลังแรงงาน (Labor Intensive) 100%	10.47 %	9
4	พึ่งพาเครื่องจักรและเทคโนโลยีสมัยใหม่มากกว่า 50% + พึ่งพากำลังแรงงาน (Labor Intensive)	9.30 %	8
5	พึ่งพาเครื่องจักรและเทคโนโลยีสมัยใหม่ + กำลังแรงงานที่มีทักษะขั้นสูง	4.66 %	4

10. องค์กรของท่านรับทราบ และได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตและกระบวนการดำเนินงานธุรกิจเพื่อรองรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีรูปแบบ C A S E ให้สอดคล้องกับแนวโน้มยานยนต์ในอนาคต

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

องค์กรดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวโน้มยานยนต์ในอนาคต	(ร้อยละ)	(แห่ง)
รับทราบ แต่ ยังไม่มีการดำเนินการ ปรับเปลี่ยนการดำเนินการทางธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรม	58.14 %	50
รับทราบ และ ดำเนินการ ปรับเปลี่ยนการดำเนินการทางธุรกิจ อย่างเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง	29.07 %	25
ยังไม่ทราบ และ ยังไม่มีการดำเนินการ ปรับเปลี่ยนการดำเนินการทางธุรกิจ อย่างเป็นรูปธรรม	12.29 %	11

11. สิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงในองค์กร มีความกังวลมากที่สุดในอนาคตอันใกล้นี้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

ที่	ประเด็นที่กังวล	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ยอดขายลดลง	67.44 %	58
2	ปัญหาต้นทุนสูง ต้องปรับตัวอย่างไร	60.47 %	52
3	กำไรลดลง	47.67 %	41
4	คู่แข่งมีความสามารถเพิ่มขึ้น	45.35 %	39
5	ขาดแคลนพนักงานที่มีความสามารถสูง	27.91 %	24
6	พนักงานทำงานไม่เต็มศักยภาพ	22.09 %	19
7	ผู้บริหาร ผู้จัดการ ขาดความสามารถ	16.28 %	14
8	โอกาสในการสร้าง Business Model	15.12 %	13
9	วัฒนธรรมการทำงานแบบ SILO (นั่งงานฉัน นั่งงานเธอ)	13.95 %	12
10	DISRUPTIVE TECHNOLOGY	12.79 %	11
11	กระบวนการผลิตที่ขาดประสิทธิภาพ	12.79 %	11
12	วัฒนธรรมการทำงานที่แตกต่างกันภายในองค์กร	5.81 %	5
13	OTHER	3.49 %	3

12. จากการปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานธุรกิจเพื่อรองรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีในรูปแบบ C A S E องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับปัจจัยใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

ที่	การพิจารณา	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	Up Skill & Re Skill (การยกระดับทักษะ และ พัฒนาทักษะใหม่)	79.07 %	68
2	Future workforce planning (การวางแผนอัตรากำลังคนในอนาคต)	74.42 %	64
3	Permanence Countermeasure (มาตรการดำเนินการอย่างถาวรด้านเทคโนโลยี)	52.33 %	45
4	Change of Management HR Systems (การเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์)	43.02 %	37

13. ปัจจุบันนอกจากการดำเนินกิจกรรมการผลิตสินค้าในธุรกิจหลัก (Core Business) องค์กรของท่านยังมีการสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในการผลิตสินค้ารูปแบบใหม่ (New Business) ที่แตกต่างจากธุรกิจหรือไม่

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

ที่	การพิจารณา	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	มี การสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในการผลิตสินค้ารูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากธุรกิจหลัก	62.79 %	54
2	ไม่มี การสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในการผลิตสินค้ารูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากธุรกิจหลัก	36.05 %	31
3	Other (please specify)	1.16 %	1

14. ปัจจุบัน หรือ ในอนาคตอันใกล้นี้ องค์กรของท่านจะมีรูปแบบการจ้างงานและการจ่ายค่าตอบแทนที่เปลี่ยนไปตามทิศทางของธุรกิจ (Employment Change) เป็นลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

ที่	รูปแบบการจ้างและการจ่ายค่าตอบแทน	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ยังคงดำเนินการในรูปแบบปัจจุบัน	45.35 %	39
2	Pay by Performance Both Process & Result (จ่ายตามประสิทธิภาพ ทั้งกระบวนการ และ ผลลัพธ์)	38.37 %	33
3	Pay by Value Added (จ่ายตามคุณค่าและลักษณะของงาน)	26.74 %	23
4	Pay by New Business Need (จ่ายค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจ)	25.58 %	22
5	Other (1.16 %	1

15. จากการปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีในรูปแบบ C A S E องค์กรของท่านเตรียมการอย่างไร เพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารแรงงานสัมพันธ์กับคณะกรรมการตัวแทนพนักงาน และพนักงานภายในองค์กร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 131 แห่ง)

ที่	การเตรียมการขององค์กร	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	สร้าง ความร่วมมือ ด้วยมาตรการด้านการจัดการภายในองค์กร	69.77 %	60
2	สร้าง ความเข้าใจ ด้วยการสื่อสารผ่านในทุกช่องทาง	58.14 %	50
3	สร้าง พลังองค์กร ด้วยการยืนยันในการรักษาสภาพการจ้าง	33.72 %	29
4	ยังไม่ได้ดำเนินใด ๆ อย่างเป็นรูปธรรม	17.44 %	15

16. Leadership (ภาวะผู้นำ) กับ Employee Relation (แรงงานสัมพันธ์) ปัจจัยทั้ง 2 นี้ องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับปัจจัยใดเป็นอันดับแรก ซึ่งมีส่วนสำคัญในการปรับเปลี่ยนธุรกิจเพื่อรองรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยีได้อย่างราบรื่น

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 86 แห่ง)

ที่	เปรียบเทียบอัตราการปรับขึ้นเงินเดือน	(ร้อยละ)	(แห่ง)
1	ให้ความสำคัญทั้ง 2 ปัจจัย เท่ากัน	69.77 %	60
2	Leadership (ภาวะผู้นำ)	18.60 %	16
3	Employee Relation (แรงงานสัมพันธ์)	10.47 %	9
4	Other	1.16 %	1

17. คำถามปลายเปิด : ท่านต้องการได้รับความร่วมมือในเรื่องใดจาก คณะกรรมการตัวแทนพนักงานขององค์กรท่าน ในประเด็นใดบ้าง (ผู้สำรวจได้สรุปประเด็นที่ผู้ตอบแบบสำรวจให้ความสำคัญสูงสุด 5 อันดับ ดังนี้)

(จำนวนผู้ร่วมตอบ 51 แห่ง)

ที่	ความร่วมมือที่ต้องการจาก คณะกรรมการตัวแทนพนักงาน ขององค์กร	(ร้อยละ)
1	มีความเข้าใจและให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายธุรกิจในภาพรวมขององค์กร	30.24 %
2	สื่อสารสร้างความเข้าใจกับพนักงานถึงสถานการณ์ของการดำเนินธุรกิจและความเปลี่ยนแปลง	26.88 %
3	PRODUCTIVITY IMPROVEMENT	13.44 %
4	COST DOWN	10.08 %
5	DISRUPTIVE TECHNOLOGY	6.82 %

ขอขอบพระคุณ ผู้ร่วมตอบแบบสำรวจ ทั้ง 87 องค์กร ที่ช่วยตอบแบบสำรวจในครั้งนี้ ชมรมา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลในประเด็นที่ดำเนินการสำรวจ จะเป็นประโยชน์แก่ท่าน ในการนำไปใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อวางแผนในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการองค์กรร่วมกับ ทุกหน่วยงาน ภายใต้กระแสสถานการณ์ที่ยังคงไว้วางใจไม่ได้ในปัจจุบัน ชมรมา ขอส่งกำลังใจให้เพื่อนในสายอาชีพนักทรัพยากรมนุษย์ ใช้ความรู้ความสามารถที่มีก้าวผ่าน อุปสรรคในการบริหารจัดการองค์กร ภายใต้สถานการณ์ที่ยากลำบากนี้ จนนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรและประสบความสำเร็จร่วมกัน ท้ายที่สุดนี้ ชมรมาผู้บริหารบุคคลธุรกิจอุตสาหกรรม (MAC+) หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากเพื่อนนักทรัพยากรมนุษย์ เช่นนี้อีกในโอกาสต่อ ๆ ไป ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง